

Regio voorbeeldige afvalscheider

Afval inzamelen op maat, inzet van sociale werkplaatsen en ambitieuze gemeenten maken afvalscheiding in Stedendriehoek tot succes.

door **Peter Leunissen**

De gemeenten Apeldoorn en Epe zijn samen met Zutphen, Deventer, Bronckhorst, Brummen, Lochem en Doesburg voorbeeldige afvalscheiders. In de afgelopen tien jaar nam de hoeveelheid restafval die de inwoners aanboden af met 24 procent. Toch goed voor zo'n 10 vuilniszakken per huishouden jaarlijks. Die dus niet naar de verbrandingsoven hoeven, maar waarvan de inhoud herbestemd is. Dat is twee keer zoveel als in de rest van Nederland.

Staatssecretaris Joop Atsma van Milieu bracht gisteren een werkbezoek aan Apeldoorn om zich op de hoogte te stellen van de geheimen van de zo succesvolle gescheiden inzameling.

In de regio zijn de (overheids) bedrijven Circulus en Berkel Milieu verantwoordelijk voor de inzameling en dus ook voor het succes.

Volgens directeur Henk Knip van Berkel Milieu begint alles met de ambitie van de gemeenten in de Stedendriehoek om te groeien naar een afvalvrije regio. En dat nadrukkelijk te communiceren naar de inwoners en hen bewust te maken van het feit dat nagenoeg al het afval gerecycled kan worden.

Goed voor het milieu en de portemonnee. Want verbranden van restafval is zeer duur. In een stad als Apeldoorn waar met diftar wordt gewerkt (betalen naar rato van de hoeveelheid restafval die je aanlevert), merkt de burger dat meteen in de portemonnee.

Maar daarnaast heeft het succes vele gezichten. Deventer en Zutphen zijn buitengewoon ingenomen met de samenwerking met de sociale werkplaatsen. In grote delen van Zutphen wordt gewerkt met het zogeheten 'zwarte kratje'. De inwoners kunnen daarin hun droge afval als blik, flessen en plastic kwijt. Medewerkers van de sociale werkplaatsen halen de kratjes op en scheiden het afval meteen bij de vuilnisauto, die van meerdere afvalcontainers is voorzien.

Wethouder Hans la Rose spreekt van een groot succes. „De SW- mensen doen het met plezier, Zutphenaren werken graag mee.

Er is zelfs sprake van sociale controle. Zo van 'waarom staat jouw kratje niet aan straat?' In Deventer halen sociale werknemers huis-aan-huis plastic op. De gemeente wil op termijn overstappen naar centrale containers, maar wethouder Jas Piercy wil de SW-ers wel betrokken houden bij de afvalinzameling. „Zo dienen we twee doelen: het milieu en het maatschappelijk belang.”

Volgens Henk Knip is ook maatwerk van belang. Bij winkelcentrum De Mheen, gelegen in een redelijk dichtbevolkte wijk is - in samenwerking met het winkelcentrum - een uitgebreide milieustraat ingericht waar bezoekers nagenoeg alles wat te scheiden valt ook kwijt kunnen. Ook hun statiegeldflessen. Zelfs kunnen ze er eventueel het statiegeldbonnetje kwijt. Dat kan gedeponeed worden in een goede doelen bus.

De milieustraat werkt voortreffelijk: 10.000 mensen brengen er maandelijks hun blik, papier, melkkartons, batterijen enzovoort. Bedrijfsleider Paul Bredevoort van de super C-1000 meent dat naast gemak orde en netheid het succes van de milieustraat bepalen. „Rommel maakt rommel. Maar wij hebben iemand met een wajong-uitkering die de zaken keurig op orde houdt. Dan gedragen mensen zich ook een stuk netter, dan wanneer het een zootje is.”

Atsma zei na afloop onder de indruk te zijn. „Ik ga binnenkort met de Tweede Kamer praten over het afvalstoffenbeleid en ik hoor hier nuttige, inventieve dingen. Ik neem die mee. Het is bijvoorbeeld goed om te zien dat in een grote stad als Apeldoorn al jaren succesvol wordt gewerkt met een diftarsysteem. Het geeft de mensen een financiële prikkel om bewust met hun afval om te gaan, zonder dat dat heeft geleid tot ongewenste neveneffecten als illegale dumpingen of afvaltoerisme. Daar zijn bestuurders toch vaak erg benauwd voor.” Atsma was ook buitengewoon gecharmeerd van een project in de Zutphense wijk Berkel Park. Volgens Chantal Elskamp van de bewonerscommissie in die wijk, werkt daar het 'zwarte kratje' niet.

In de multiculturele wijk (45 nationaliteiten) is het moeilijk uit te leggen waar het kratje voor dient. Bovendien zijn de flats klein en vinden de bewoners de zwarte box een hinderlijke sta- in- de-weg.

In overleg met de afvalbeheerder, de gemeente en bewoners is nu gekozen voor een centrale milieu-straat, waar bewoners kunststof, glas, textiel en restafval kwijt kunnen. Bij de flats zijn papiercontainers aangebracht. Om het

taalprobleem te overwinnen is met foto's op de containers aangegeven wat er in mag. Vrijwilligers zijn vervolgens alle woningen langs gegaan om de bewoners op de nieuwe afvalscheiding te attenderen.

Atsma: „Dit zou voor dichtbevolkte wijken in de Randstad wellicht ook succesvol kunnen zijn. Hoewel ik me wel kan voorstellen dat in een stad als Zutphen de cohesie tussen mensen groter is, dan in een grote stad.” Chantal Elskamp diende hem meteen van repliek: „ De doorstroom van bewoners in onze wijk is 25 procent per jaar.

Als dit bij ons werkt, werkt het in de Randstad ook.”

Omgeven door wethouders uit de stedendriehoek deponeert staatssecretaris Joop Atsma afval bij de milieustraat van winkelcentrum De Mheen in Apeldoorn.

foto **Cees Baars**